

کد اختصاصی: ۷۱۸۹۳-۹۹۲۰۱

International Conference on The Second Phase of the Islamic Revolution : دومین همایش بین المللی گام دوم انقلاب اسلامی :

The School of Martyr Soleimani ;

مکتب شهید سلیمانی

A Model for Training Jihadi Civilization-Making Managers

الگوی تربیت مدیران جهادی تمدن ساز

International Conference on The School of Martyr Soleimani (ICSMS ۲۰۲۱)

Explaining the components of lifestyle, order and security based on the school of Shahid Soleimani in the horizon of the second step of the Islamic Revolution with a value-creating police approach

Maryam Rahmani^۱

Mohammad Taghi Heydari^۲

Khadija Heydari^۳

Abstract

Manifesto The second step of the Islamic Revolution is a vision of a future Iran whose Islamic and revolutionary identity has been endorsed by Imam Khamenei. Achieving the goals of this vision requires the formation of a social excellence movement and a mass movement in various organs and institutions of the country. Most of these goals can be achieved by achieving and strengthening soft power. In this regard, the police force, as one of the influential institutions that is in a strong and effective relationship with the people and their problems, can pay special attention to strengthening soft power in addition to all activities in order to increase the country's security. One of the most influential sources on soft power is the adoption of lifestyle and role modeling of personalities and symbols influencing the people and society, and one of the influential schools in the present era has been the school of Imam Khomeini. Some of the forces of the Imam's school have been so large and influential that they themselves have a school under the school of the Imam. Among these people we can name the martyr Haj Qasem Soleimani, a martyr who played a role in the history of the world and the Islamic Revolution. Modeling the influential indicators and symbols of Shahid Soleimani school and training the police force in this school is one of the important components of the realization of the declaration is the second step of the revolution. Therefore, the objectives of this paper in order to provide operational solutions, in the context of explaining the components of lifestyle, order and security Based on the school of Shahid Soleimani in the horizon of the second step of the Islamic Revolution with a value-creating police approach has been compiled. The mission of this organization is its vision, orientations and plans to realize this concept, and the characteristics of such a school for the police to reach the level of the Islamic Revolution are acceptance and competence, humility, faith and piety, resilience and guardianship and belief in the values of the Islamic Revolution.

Keywords: *Manifesto of the second step of the revolution, soft power, lifestyle*

^۱ Graduated from Kharazmi University, PhD in Political Geography, and lecturer at Zanjan University, Zanjan, Iran. (Corresponding Author) raheno.mr@gmail.com

^۲ Assistant Professor of Geography and Urban Planning, Zanjan University, Zanjan, Iran. mt.heydari@znu.ac.ir

^۳ Master of Social Science Research, Zanjan, Iran. kh.heydari^۳@gmail.com

تبیین مؤلفه‌های سبک زندگی، نظم و امنیت بر پایه مکتب شهید سلیمانی در افق گام دوم انقلاب اسلامی با رویکرد پلیس ارزش آفرین

خدیجه حیدری***

محمدتقی حیدری**

مریم رحمانی*

چکیده

مانیفیست گام دوم انقلاب اسلامی چشم‌انداز تصویری از ایران آرمانی آینده است که هویت اسلامی و انقلابی آن مورد تأیید امام خامنه‌ای بوده است. دستیابی به اهداف این چشم‌انداز نیازمند شکل‌گیری جنبش تعالی ساز اجتماعی و نهضت همگانی در ارگان‌ها و نهادهای مختلف کشور است. تحقق قسمت عمده این اهداف از راه دستیابی و تقویت قدرت نرم ممکن می‌باشد. در همین راستا، نیروی انتظامی به‌عنوان یکی از نهادهای تأثیرگذار که در ارتباط قوی و مؤثر با مردم و مشکلات آن‌ها قرار دارد، می‌تواند در راستای افزایش امنیت کشور، در کنار همه فعالیت‌ها به تقویت قدرت نرم نیز توجه ویژه داشته باشد. یکی از منابع بسیار تأثیرگذار بر قدرت نرم، اتخاذ سبک زندگی و الگوپذیری از شخصیت‌ها و نمادهای تأثیرگذار بر مردم و جامعه است و یکی از مکاتب اثرگذار در عصر حاضر مکتب امام خمینی (ره) بوده است. برخی نیروهای مکتب امام (ره) به‌قدری بزرگ و اثرگذار بوده‌اند که خود دارای مکتبی ذیل مکتب حضرت امام (ره) هستند از جمله این افراد می‌توان از شهید حاج قاسم سلیمانی نام برد، شهیدی که با شهادتش در تاریخ جهان و انقلاب اسلامی نقش‌بست. الگوپذیری از شاخص‌ها و نمادهای تأثیرگذار مکتب شهید سلیمانی و تربیت نیروی پلیس در این مکتب یکی از مؤلفه‌های مهم تحقق بیانیه گام دوم انقلاب است. لذا اهداف این نوشتار در راستای ارائه راهکارهای عملیاتی در چارچوب تبیین مؤلفه‌های سبک زندگی، نظم و امنیت بر پایه مکتب شهید سلیمانی در افق گام دوم انقلاب اسلامی با رویکرد پلیس ارزش آفرین تدوین شده است. رسالت این سازمان، چشم‌انداز، جهت‌گیری‌ها و برنامه‌های آن برای تحقق همین مفهوم است و شاخصه‌های چنین مکتبی برای پلیس در رسیدن به تراز انقلاب اسلامی داشتن مقبولیت و اهلیت، تواضع و فروتنی، ایمان و تقوا، نقش‌پذیری و ولایت مداری و اعتقاد به ارزش‌های انقلاب اسلامی است.

کلیدواژه‌ها: مانیفیست گام دوم انقلاب، قدرت نرم، سبک زندگی، مکتب شهید سلیمانی، نیروی پلیس.

مقدمه

در قرن بیست و یکم جهان قدرت محور، تنوع‌ها؛ تکثرها و تمایزهای مبتنی بر سلیق و علایق؛ انسان را به دگرگونی صورت‌ها سوق می‌دهد. از سویی؛ مرجعی برتر و فراتر و مسلط برای تعیین هیچ‌یک از شئون زندگی قابل فرض نیست و این افراد هستند که با سرشاری خلاقانه خود، فردیت خود را متعین می‌سازند. در این راستاست که سبک زندگی اصالت اراده، خواست، تمایل، سلیقه، ذائقه، منافع و انتخاب افراد و گروه‌ها و برابری همه‌ی آن‌ها باهم مطرح هست؛ و این یکی از عوامل دشواری درک مفهوم سبک زندگی است. از سویی اصل صورت‌بندی زندگی به مثابه سبک زندگی؛ زندگی را در برابر انسان می‌نهد و در یک سو، انسان فاعلی مختار و زندگی انسان در سویی دیگر، موضوعی در برابر وی است و انسان، خارج از مفاهیمی مبهم و رازآلود، به صورت روشن از همه‌ی جهات بر این موضوع، محیط و مسلط هست و می‌تواند و باید آن را شکل داده و سامان بخشد و سبک زندگی این چنین، هستی‌باشنده در باشندگی‌اش هست. به عبارتی سبک زندگی در مفهوم جدید آن، بیشتر محصولی از انسان فردیت یافته‌ای است که آن را می‌آفریند. البته نباید انکار کرد که سبک زندگی، مسئله‌ای اجتماعی هم به شمار می‌رود. به عبارت دیگر، می‌توان آن را پازلی دانست که اجزای به کاررفته در آن متن زندگی اجتماعی فراهم می‌آید، ولی نوع تلفیق و ترکیب آن‌ها چیزی است که انسان فردیت یافته، آن را بر اساس ذوق و سلیقه خود می‌سازد (فاضل قانع، ۱۳۹۳: ۱۷). سبک زندگی ایرانی اسلامی از جمله موضوعات کلیدی است که رهبر حکیم انقلاب در مناسبت‌های مختلف به تبیین آن پرداخته است. چنانکه تأکید اخیر رهبر معظم انقلاب بر دعوت از نخبگان و صاحبان فکر و اندیشه برای پرداختن به مفهوم مهم سبک زندگی اسلامی، آسیب‌شناسی و علت‌یابی وضع موجود سبک زندگی در ایران و چاره‌جویی در این زمینه و قلمداد کردن سبک زندگی به‌عنوان بخش اساسی و حقیقی پیشرفت و تمدن‌سازی نوین اسلامی و ورود موشکافانه بر اجزای تشکیل دهنده این سازه همچون مسائلی نظیر خانواده، ازدواج، نوع مسکن، نوع لباس، الگوی مصرف، تفریحات، کسب‌وکار و رفتارهای فردی و اجتماعی در محیط‌های مختلف گویای اهمیت و ضرورت پرداختن به سبک زندگی اسلامی از طریق انجام پژوهش‌های علمی در حوزه‌های مرتبط و کاربردی آن در زندگی جاری افراد است. روشن است که تأکید بر ضرورت انجام پژوهش‌هایی از این دست بنا بر فرمایشات مقام معظم رهبری به دلیل پرهیز کامل از تقلید از سبک و سلوک زندگی در تمدن غربی که باطن آن مادی، هویت زدا و ضد معنویت بوده و تأکید بر نوعی از سبک و فرهنگ زندگی است که مبتنی بر آموزه‌ها و اصول اخلاق اسلامی و عقل و سلوک عملی اسلام باشد. این نگرانی در کلام ولی امر مسلمین کاملاً قابل درک بوده و «چرا»هایی که ایشان در حوزه سبک زندگی ایرانی اسلامی مطرح می‌کنند نیاز به ریشه‌یابی معرفتی دارد و به توصیه ایشان اصحاب فکر و نظر، هم «مقومات» و «معیارها»ی سبک زندگی اسلامی را تبیین کنند و هم ریشه‌ها و خاستگاه‌های شکل‌گیری «عیوب» و «نقصان» در سبک زندگی را بیابند و هم «سازوکارها» و «راهکارها»ی ایجاد تغییر در سبک زندگی کنونی و حرکت شتابان به سوی سبک زندگی اسلامی را مشخص کنند (حیدری، ۱۳۹۸: ۴۳). در راستای رسیدن به این هدف نهادهای مهم و تأثیرگذار اجتماعی نقش بسزایی دارند که یکی از این نهادهای مهم، نیروی پلیس است.

پلیس جمهوری اسلامی ایران، به واسطه رویکرد جامعه‌محوری و فعالیت در بستر جامعه اسلامی، همواره در مسیر تبدیل شدن به الگوی پلیس اسلامی در بین کشورهای مسلمان بوده است. پلیس ایرانی

هم‌پا با برنامه‌های ۵ ساله توسعه و در پی تغییرات اساسی و گسترده در معیارهای اجتماعی جامعه ایران چون (انفجار جمعیت)، (انفجار اطلاعات) و (انفجار انتظارات) ضرورت بازنگری در درون‌سازمانی و ارزیابی الگوهای پلیس را پذیرا شده و با تغییر نقش خود به‌عنوان (نهاد واسط) بین مردم و حاکمیت، به‌سوی جامعه ارزش‌آفرین گام برمی‌دارد. از دیدگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی نیروی انتظامی به‌عنوان «امین مردم» و «مظهر حاکمیت ملی» و یکی از مصادیق «نصرت اسلام و نصرت دین» است. پلیس مقتدر به‌عنوان رکن امنیت کشور و مردم و به‌عنوان رکن بنیادی و اصلی حاکمیت انقلاب اسلامی است که نمی‌توان این دور را از هم جدا کرد. امروز نیروی انتظامی فراتر از رسالتش در حوزه امنیت و مقابله با ناامنی، در حال حرکت به سمت ساختن «پلیس تراز انقلاب اسلامی» است. پلیسی که نمونه تمام‌عیار یک پلیس مقتدر و مؤمن و آینه تمام‌نمای عمل به رسالت‌های انقلابی و دینی باشد. پلیس تراز انقلاب اسلامی همان پلیس مکتبی است که روحیه جهادی و ایثار دارد؛ پویا و بانشاط است؛ اخلاق‌مدار و خدامحور و معنویت‌گراست. پلیسی حرفه‌ای و مقتدر است که روحیه خدمت‌گزاری و تقید به آموزه‌های اسلامی و انقلابی دارد. سهم نیروی انتظامی در تحقق بیانیه گام دوم انقلاب، تربیت پلیسی در تراز جمهوری اسلامی ایران است؛ و باید تمامی زمینه‌ها را برای محقق کردن این هدف فراهم نمود. از سویی وجود توانایی‌های علمی و تخصصی، برخورد مقتدرانه با مردم و دلسوزی برای انقلاب و اسلام در نیروی انتظامی موجب شده است تا نوع نگاه و انتظارات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) از نیروی انتظامی، افزون بر تأمین نظم و امنیت و مدیریت حوادث جامعه، توانایی شناخت، دفاع و مقابله با دسیسه‌ها و تبلیغات رسانه‌ای دشمن را قبل از هرگونه اقدامی داشته باشد؛ زیرا نیروی انتظامی با برخورداری از جوانانی بصیر و توانمند، توانایی شناخت توطئه و نقشه‌های شوم دشمن را دارد و قادر است از ارزش‌های نظام و انقلاب دفاع نماید (ادیانی، ۱۳۹۹: ۹).

یکی از راه‌های دستیابی به این هدف، اتخاذ سبک زندگی و الگوپذیری از شخصیت‌ها و نمادهای تأثیرگذار بر مردم و جامعه است و از جمله مهم‌ترین این شخصیت‌ها و نمادها، می‌توان از شهید حاج قاسم سلیمانی نام برد، شهیدی که با شهادتش در تاریخ جهان و انقلاب اسلامی نقش‌بست. این امر با الگوپذیری از شاخص‌ها و نمادهای تأثیرگذار مکتب شهید سلیمانی و تربیت نیروی پلیس در این مکتب محقق می‌شود.

همچنین این تحقیق کمک شایانی در دستیابی به معیارها و شاخص‌های نیروهای مسلح در تراز دولت اسلامی نموده و زمینه رشد و بالندگی سازمانی آن‌ها را فراهم می‌آورد. این پژوهش از حیث هدف در زمره تحقیقات کاربردی بوده که به شیوه توصیفی-تحلیلی و با راهبرد کلی تحقیقات کیفی به انجام رسیده است. در این چارچوب اهداف نوشتار در راستای ارائه راهکارهای عملیاتی در چارچوب تبیین مؤلفه‌های سبک زندگی، نظم و امنیت بر پایه مکتب شهید سلیمانی در افق گام دوم انقلاب اسلامی با رویکرد پلیس ارزش‌آفرین تدوین شده است.

با توجه به مباحث پیشین آنچه نوشتار حاضر سعی در پاسخگویی به آن دارد، این است که مؤلفه‌های قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی کدام است و اثرات این مؤلفه‌ها بر اثربخشی در عملکرد نیروی پلیس در باز ساخت قدرت نرم چگونه است؟ در پاسخ به این سؤالات فرض نویسندگان بر این امر استوار است که بین قدرت نرم پلیس و الگوپذیری از مؤلفه‌های مکتب شهید سلیمانی رابطه‌ی دوسویه‌ای برقرار است و می‌توان با تأکید بر گزاره‌های ثبات‌بخش و ارتقاء دهنده‌ی تربیت نیروی پلیس بر اساس شاخصه‌های این مکتب، شیوه‌های کارآمدتری در جهت تقویت عملکرد نیروی پلیس

جمهوری اسلامی در بازتولید قدرت نرم اتخاذ کرد که برآیند آن افزایش قابلیت‌ها و ظرفیت‌های نظام سیاسی خواهد بود.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

بخش اول - تحلیل موضوع مورد بررسی

مانیفست گام دوم انقلاب اسلامی چشم‌انداز تصویری از ایران آرمانی آینده است که هویت اسلامی و انقلابی آن مورد تأیید امام خامنه‌ای بوده است. در واقع این سند باید به مثابه روح در کالبد همه طرح‌ها و برنامه‌ها و تحولات امنیتی کشور به گونه‌ای عمل کند که در سال ۱۴۰۴، ایران به کشوری توسعه یافته در منطقه تبدیل شود و بتواند جامعه‌ای ایثارگر، مؤمن، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی تربیت کند. دستیابی به اهداف چشم‌انداز نیازمند شکل‌گیری جنبش تعالی ساز اجتماعی و نهضت همگانی است که به طور قطع قسمت عمده آن از جنس فعالیت‌های علمی و به زبان دیگر فعالیت‌های نرم‌افزاری است که موجب تحول اساسی در ماهیت قدرت گردیده، آن را به قدرت نرم تبدیل کرده است. قدرت نرم زیرساخت‌های لازم را برای تولید امنیت نرم به وجود می‌آورد. به هر میزان که قدرت سازی، ماهیت مرحله‌ای و کم شدتی داشته باشد، طبیعی است که نتایج تأثیرگذار فراگیرتری را به وجود خواهد آورد، این رویکرد در نگرش امنیتی جمهوری اسلامی ایران مورد توجه و تأکید قرار می‌گیرد (افضلی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۲۳).

قدرت نرم می‌تواند سرمایه اجتماعی را افزایش دهد و به نظر می‌رسد تقویت سرمایه اجتماعی یکی از عواملی است که نقش بسیار مهم‌تری از سرمایه فیزیکی و سرمایه انسانی در حفظ و شکوفایی امنیت جوامع داشته و ضمن آنکه امنیت در همه زمینه‌ها بدون مشارکت و همیاری مردم و اقشار مختلف جامعه امکان‌پذیر نمی‌باشد، لذا فقدان و یا کاهش سرمایه اجتماعی منجر به بروز معضلات، بحران‌ها و تعارضات متعدد اجتماعی می‌گردد. یکی از منابع بسیار تأثیرگذار بر قدرت نرم، اتخاذ سبک رفتار و الگوپذیری از شخصیت‌ها و نمادهای تأثیرگذار بر مردم و جامعه است. واقعیت آن است که هرگاه انسان از مدار فردیت خارج شود و سعه وجودی‌اش به اندازه‌ای گسترش یابد که بر نفوس انسان‌ها تأثیری قابل توجه در مسیر کمال بگذارد، در واقع به یک مکتب تبدیل شده است. سردار عزیز دل‌ها، حاج قاسم سلیمانی، سرباز مخلصی در راه خدا بود که توانست جهان را دگرگون کند (رضائیان، ۱۳۹۹: ۲۷۷). وی در عرصه قدرت سخت و قدرت نرم و حتی هوشمند که ترکیبی از این دو قدرت است، در صحنه‌ها و میدان‌های مختلف دیدیم که به پیروزی دست یافت که بحث مفصلی دارد؛ اما بحث قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی طبیعتاً چیزی جدا از انقلاب اسلامی و امام (ره) نیست. ویژگی بارز و برجسته شهید سلیمانی این است که توانسته منویات و ارزش‌های مورد نظر امام (ره) و مقام معظم رهبری را در صحنه عمل، اجرا کند و این دقیقاً در راستای تحقق بیانیه گام دوم انقلاب می‌باشد (اکبری، ۱۳۹۹).

در همین راستا، نیروی انتظامی به عنوان یکی از نهادهای تأثیرگذار که در ارتباط قوی و مؤثر با مردم و مشکلات آن‌ها قرار دارد، می‌تواند در راستای افزایش امنیت کشور، در کنار همه فعالیت‌ها به تقویت قدرت نرم نیز توجه ویژه داشته باشد و این امر با الگوپذیری از شاخص‌ها و نمادهای تأثیرگذار مکتب شهید سلیمانی و تربیت نیروی پلیس در این مکتب محقق می‌شود؛ زیرا یکی از مؤلفه‌های مهم تحقق بیانیه گام دوم انقلاب، تربیت پلیسی در تراز جمهوری اسلامی ایران است و باید تمامی زمینه‌ها را برای محقق کردن این هدف فراهم نمود. در همین راستا بیانیه گام دوم انقلاب به سبک زندگی

اسلامی توجه ویژه‌ای کرده است.

در این بیانیه؛ رهبر انقلاب با برشمردن چهار مرحله نظام سازی، دولت سازی، جامعه سازی و رسیدن به تمدن سازی به تشریح انقلاب اسلامی و وضعیت کشور پرداختند. بیانیه گام دوم انقلاب از دو بخش تشکیل شده: بخش اول که تشریح گام اول یعنی انقلاب اسلامی است و مرحله نظام سازی را شامل می‌شود؛ رهبر معظم انقلاب، ابتدا به بیان وضعیت ایران پیش از انقلاب اسلامی می‌پردازد و به نظریه انقلاب اسلامی اشاره کرده‌اند. نکات اصلی در مورد انقلاب و فرهنگ انقلابی بودن که برشمرده‌اند در چند مورد خلاصه می‌شوند: فرهنگ انقلابی به دلیل فطری بودن، تاریخی نیست و تجدیدنظر در فرهنگ انقلابی روا نیست. نظریه‌ی نظام انقلابی، ضامن تداوم فرهنگ انقلابی است؛ آرمان انقلاب، ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت است. دنباله‌ی مسیر انقلاب، به‌دشواری گذشته نیست و انقلابی‌گری، ام‌المسائل است.

رهبر انقلاب، سپس با ورود به مرحله دوم که دولت سازی است، دوران چهل ساله انقلاب اسلامی را مرور کرده‌اند؛ دولت سازی اسلامی به این دلیل مقدم بر ایجاد جامعه اسلامی دانسته شده که به دلیل حجم و گستره محدود دولت، اسلامی کردن آن آسان‌تر از جامعه گسترده است و دولت اسلامی باید تلاش کند تا جامعه را اسلامی کند. در این بخش، ایشان دگرگونی و پیشرفت‌ها و دستاوردهای کشور را در عرصه‌های مختلف برشمرده‌اند؛ در انتهای بخش اول رهبر معظم انقلاب با تأکید بر ظرفیت‌های طبیعی و انسانی ایران، معتقدند که اینک در دهه دوم انقلاب باید بر بهره‌برداری از این ظرفیت‌های استفاده‌نشده و ارتقا تولید و اقتصاد ملی تمرکز شود.

رهبر انقلاب، در بخش دوم بیانیه هفت سرفصل مهم را برمی‌شمارند که برای ایجاد جامعه اسلامی باید تقویت شوند. موارد بیان شده ذیل هر سرفصل بارها در سخنرانی‌های پیشین ایشان به مناسبت‌های مختلف طی سالیان گذشته مطرح شده بود و هفت عرصه علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، عدالت و مبارزه با فساد، استقلال و آزادی، عزت ملی و روابط خارجی و مرزبندی با دشمن و سبک زندگی را دربرمی‌گیرد که سبک زندگی مستقیماً با ایجاد مرحله چهارم یعنی تمدن سازی اسلامی پیوند می‌خورد. سابقه و سندهای این هفت محور عبارت‌اند از: سخنرانی‌های محوری سال ۷۵ در جمع مردم اهواز با تأکید بر نوسازی معنوی و اخلاق؛ سخنرانی سال ۹۱ در جمع جوانان استان خراسان شمالی با محوریت سبک زندگی، ابلاغ سند اقتصاد مقاومتی در ۲۴ بند سال ۹۲، سخنرانی سال ۹۰ در حرم رضوی با تأکید بر نقش علم و فناوری، سخنرانی‌های سالروز قیام نوزدهم دی در جمع مردم قم و دیدار با اعضای خبرگان رهبری در سال ۹۲ و نیز سخنرانی سال ۹۷ در جمع سفرا و مسئولان وزارت خارجه با تأکید بر عزت ملی و روابط خارجی و مرزبندی با دشمن. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در هر هفت سرفصل مذکور، وضعیت کشور را تشریح می‌کنند و تأکید دارند که باید در جهت تقویت این شاخصه‌ها گام برداشت. سبک زندگی آخرین مؤلفه و سرفصل از هفت سرفصل است که بنا بر متن بیانیه به تمدن سازی ختم می‌شود. لذا، عمده مسئولیت و وظایف حوزه فرهنگی با سبک زندگی ارتباط می‌یابد. بیانیه با تأکید بر مدیریت جهادی کشور و خطاب به مسئولان پایان می‌یابد (جمع‌بندی بیانیه: نگارندگان). در همین راستا سبک زندگی در تراز انقلاب اسلامی در نمودار ذیل تبیین شده است.

سیاست‌های استکبار جهانی به‌طور خاص آمریکای جنایتکار پرداخته‌اند، دسته دوم مقالاتی که پس از ترور سردار نگاشته شده و از چند زاویه به این اتفاق مهم پرداخته‌اند، برخی با نگاه حقوقی، این ترور را مورد پژوهش قرار داده‌اند، برخی با نگاه اثرگذاری این حادثه در جهان اسلام به نفوذ جمهوری اسلامی ایران در کشورهای اسلامی و دیگر نقاط جهان پرداخته‌اند و برخی آینده سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران در جهان به‌خصوص منطقه غرب آسیا را مورد توجه قرار داده‌اند. در این میان خلأ پژوهشی که به ابعاد مختلف نگرش‌ها و اعمال این شهید به‌عنوان مکتب و مهم‌تر از همه، تأثیر این مکتب بر عملکرد و سبک زندگی نیروهای مؤثر امنیتی داخلی (نیروی پلیس) پرداخته باشد، به‌شدت احساس می‌شود. بدیهی است انجام این پژوهش، راه‌های تحقق مرحله سوم نقشه راه انقلاب اسلامی یعنی ایجاد دولت اسلامی را در بخش دستگاهی (نیروهای مسلح) تبیین می‌کند.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از حیث هدف در زمره تحقیقات کاربردی بوده که به شیوه توصیفی-تحلیلی و با راهبرد کلی تحقیقات کیفی به انجام رسیده است. در این چارچوب اهداف نوشتار در راستای ارائه راهکارهای عملیاتی در چارچوب تبیین مؤلفه‌های سبک زندگی، نظم و امنیت بر پایه مکتب شهید سلیمانی در افق گام دوم انقلاب اسلامی با رویکرد پلیس ارزش آفرین تدوین شده است.

یافته‌های پژوهش

همان‌طور که پیشتر ذکر شد، الگوبرداری از سبک زندگی شخصیت‌ها و نمادهای تأثیرگذاری چون سردار شهید سلیمانی می‌تواند در ارتقای سطح کیفی تربیت نیروی‌های مهم و تأثیرگذار کشور - در این پژوهش نیروی پلیس جمهوری اسلامی مدنظر است - اثربخش باشد. برای دستیابی به این هدف ابتدا شاخصه‌های مکتب فکری ایشان را تحت نام مکتب شهید سلیمانی بررسی می‌کنیم.

مکتب شهید سلیمانی:

پس از پیروزی انقلاب و در روزهای آغازین دفاع مقدس، جوانی از خطه کرمان (قاسم سلیمانی) پای در میدان نبرد گذاشت. وی که پس از انقلاب به ارتش ایران پیوست، در جریان جنگ ایران و عراق در جبهه‌های جنگ بود. فرماندهان وی چنان از شجاعت وی در طول جنگ تحت تأثیر قرار گرفتند که آنها سرباز جوان ۲۰ ساله خود را به ریاست لشکر ۴۱ ثارالله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (سپاه) ارتقا دادند (Johny, ۲۰۲۰). سلیمانی طی چهل سال با بهره‌گیری از ایمان، شجاعت، هوشمندی و تیزبینی خود، به‌گونه‌ای در مسیر کمال پیش رفت که سرانجام سکه تأسیس یک مکتب به نام او توسط رهبر معظم انقلاب زده شد. هر انسان آگاه و منصفی، فارغ از اندیشه سیاسی یا اجتماعی‌اش، گواهی می‌دهد که این عبارت پرمغز و دقیق به‌حق شایسته سردار بزرگ اسلام، سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی است. مکتب سلیمانی امروز، مکتب بزرگی است که می‌تواند هر یک از جوانان این سرزمین را به سلیمانی دیگری تبدیل کند (رضائیان، ۱۳۹۹، ۲۷۷). مکاتب فراوانی تاکنون در جهان ظهور و نمود داشته‌اند، برخی مکاتب از سوی پیامبران و الهیون بوده است و برخی مکاتب از سوی مادیون بوده است و هر یک با توجه به قدرت خود دارای گستره خاصی بوده است. یکی از مکاتب اثرگذار در عصر حاضر مکتب امام خمینی (ره) بوده است. برخی نیروهای مکتب امام (ره) به قدری بزرگ و اثرگذار بوده‌اند که خود دارای مکتبی ذیل مکتب حضرت امام (ره) هستند از جمله این افراد می‌توان از شهید حاج قاسم سلیمانی نام برد، شهیدی که با شهادتش در تاریخ جهان و انقلاب اسلامی نقش‌بست (خانی و محمدی، ۱۳۹۹: ۶). بدرقه بی‌سابقه پیکر پاک او و هم‌زمانش، گویای

آن است که او اکنون فراتر از یک قهرمان، به یک گفت‌مان تبدیل شده است. گفت‌مان سلیمانی، امتزاجی از خصائص انسانی و راهبردهای عقیدتی و سیاسی است، یک انسان مخلص و پاک و یک سرباز و سردار انقلابی استکبارستیز، سلوک شهید سلیمانی مانند یک دستورالعمل و نسخه انسان‌ساز در تراز مدیر و مجاهد انقلابی شفاف‌بخش است و ویژگی‌های انقلابی و سیاسی او همچون یک مرز و منظومه بسیار شفاف و تفسیر ناپذیر در مسائل مختلف داخلی و خارجی، راهگشا و چراغ‌راهنماست (رضائیان، ۱۳۹۹: ۲۸۷).

نمودار دو: اثرات کلان شهادت حاج قاسم سلیمانی در داخل کشور (مأخذ: مجیدی، ۱۳۹۹: ۴).

شهادت حاج قاسم سلیمانی مسلماً وفاداری به‌نظام را به‌مثابه یک ارزش پررنگ کرده است. انتقال پیام‌هایی همچون فداکاری، ایثار و ازخودگذشتگی فضای کشور را تحت تأثیر قرارداد. مکتب سلیمانی امروز، مکتبی است که می‌تواند هر یک از جوانان این سرزمین را به سلیمانی دیگری تبدیل کند؛ اما به‌راستی یک انسان باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد تا مکتب ساز شود؟ واقعیت آن است که هر گاه انسان از مدار فردیت خارج شود و سعه وجودی‌اش به‌اندازه‌ای گسترش یابد که بر نفوس انسان‌ها تأثیری قابل توجه در مسیر کمال‌بگذار، درواقع به یک مکتب تبدیل شده است. سردار عزیز

دل‌ها، حاج قاسم سلیمانی، سرباز مخلصی در راه خدا بود که توانست جهان را دگرگون کند (رضائیان، ۱۳۹۹: ۲۷۷).

درباره ویژگی‌های شهید سلیمانی در فرمایشات و کلام مقام معظم رهبری نیز بحث‌های مفصل و بسیاری وجود دارد. ایشان شجاع بودن و شجاعت همراه باتدبیر را در مورد شهید سلیمانی مطرح کردند و توضیح دادند. اخلاص شهید سلیمانی را اشاره کردند و اینکه مراقب حدود شرعی است و خط قرمز ایشان انقلابی گری است. این که خودش را جلوی چشم قرار نمی‌داد، بی‌پروا در راه جهاد فی سبیل الله بود، پیروز در جهاد اکبر بود، شوق شهادت داشت و تربیت‌شده‌ی اسلام و مکتب امام (ره) بود (خانی و محمدی، ۱۳۹۹: ۳۲). از دیگر ویژگی‌های ایشان در عرصه انجام مسئولیت‌هایشان می‌توان به جامعیت برآمده از عقلانیت که مهم‌ترین ویژگی ایشان بود، اشاره کرد. چهار رکن اصلی: ۱. ولایتمداری، ۲. اخلاص، ۳. مقاومت در مقابل دشمنان، ۴. فروتنی و مهربانی نسبت به ضعفا، نیز ارکان «مکتب حاج قاسم» را تشکیل می‌دهند. تبعیت از ولایت یکی از ویژگی‌های ایشان در بحث اجرای دیپلماسی مقاومت بود. ویژگی دوم که ایشان را از خیلی‌ها متمایز می‌کرد، صداقت ایشان بود. با بدترین و پیچیده‌ترین دشمن در اوج صداقت و راستی برخورد می‌کرد یعنی اگر قرار بود با آقای فلانی صحبتی کند همان را که می‌گفت، به همان عمل می‌کرد و گاهی در جلسه پیش می‌آمد می‌گفت من موضوع این است اگر شما بخواهید در موضع خود باشید، من از این خانه که بیرون بروم، با شما جنگ را شروع می‌کنم یعنی با همین صداقت سخن می‌گفت و طرف مقابل هم واقعاً می‌دانست که اگر الآن بیرون برود، واقعاً همین الآن جنگ را شروع می‌کند یعنی نظری که می‌داد، با صداقت بود هم به آن عمل می‌کرد یعنی اگر به کسی قول می‌داد که کاری را بکند ولو اینکه آن شخص بعثی بود یا هر کسی بود، طرف مقابل یقین داشت که این کار را می‌کند. ببینید اینجا این مؤلفه قدرت، ما را از بقیه متفاوت می‌کند. اینکه اساساً قدرت نرم یا جنگ عملیات روانی مبتنی بر دروغ و نیرنگ و کذب باشد، اسلام اصلاً این‌ها را قبول ندارد و ما نباید دنبال این ادبیات برویم ما باید مجوز شرعی بگیریم که بخواهیم علیه دشمنان خود استفاده کنیم ما مبتنی بر فطرت و صداقت و آیات الهی و قرآن و عظمتی که دین ما و انقلاب ما دارد باید با نهایت صداقت برخورد کنیم. شما ببینید آقای سید حسن نصرالله بزرگ‌ترین دشمن اسرائیل است ولی اسرائیلی‌ها معتقدند ایشان هر چه بگوید صادق است و به صداقت ایشان ایمان دارند بالاخره آمریکا می‌داند اگر آقا حرفی را بزنند بر اساس آن عملیات روانی نمی‌کند در اوج شرایط سخت و پیچیده حرفی که می‌زند بر اساس صداقت و بر اساس مبنا است، ایشان معتقد به یک مبنا است و انسان اگر مبنا نداشت به ابزارهای دیگر متصل می‌شود. ویژگی سوم اعتماد به خدا و با شجاعت در صحنه سخت و پیچیده وارد شدن و چهارمین مسئله‌ای که مسئله مهمی است شجاعت به معنای حضور خودش در پیچیده‌ترین صحنه‌ها. یک موقع هست که شخص، شجاعتی را دارد و تدبیر می‌کند و یک موقع هست این شجاعت را در میدان اجرا می‌کند یعنی وقتی می‌گوید این کار خوب است، خودش جلو می‌رود و نمی‌گوید بقیه جلو بروند لذا به خاطر حضور در صحنه و در میدان بودن تبدیل می‌شود به یک مجاهد فی سبیل الله که خداوند این را وعده داده که «الذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا» کسانی که در راه خدا جهاد می‌کنند، خداوند خودش آن‌ها را هدایت می‌کند وقتی خدا خودش هدایت می‌کند آن موقع صحنه جنگ عراق، لبنان، سوریه و یمن برخلاف محاسبات سیاسی، به پیروزی تبدیل می‌شود. هر کجا مقاومت وارد شده، به

اعتبار قدرت خداوند تبارک و تعالی تبدیل به پیروزی می‌شود و شکست برای دشمنان به بار می‌آورد (اکبری، ۱۳۹۹).

نمودار سه؛ ویژگی‌های مکتب سلیمانی (مأخذ: مجیدی، ۱۳۹۹: ۴)

قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی جایگاهی به شرح ذیل داشته است: بحث قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی طبیعتاً چیزی جدا از انقلاب اسلامی و امام(ره) نیست. ویژگی بارز و برجسته شهید سلیمانی این است که توانسته منویات و ارزش‌های مورد نظر امام(ره) مقام معظم رهبری را بر روی زمین و در صحنه عمل، اجرا کند و اگر بخواهیم بگوییم که مکتب شهید سلیمانی جدا از مکتب امام(ره) و مکتب شیعه و مکتب اهل بیت(ره) است، شهید سلیمانی را تضعیف کرده‌ایم. شهید سلیمانی اعتقاد داشت که هر آن چیزی که این حکیم فرزانه تصمیم می‌گیرند؛ یک تکلیف شرعی است و باید همه آن را انجام بدهند. تمام ویژگی‌ها و برجستگی‌های شهید سلیمانی در این موارد خلاصه می‌شود که اعتماد به خدا و اعتقاد ویژه به ولایت فقیه داشت و ایمان داشت به اینکه هر چه گفته می‌شود، درست است و خداوند کمک می‌کند و به نتیجه می‌رسیم و در عرصه قدرت سخت و قدرت نرم و حتی هوشمند که ترکیبی از این دو قدرت است، در صحنه‌ها و میدان‌های مختلف دیدیم که به پیروزی دست یافت که بحث مفصلی دارد (اکبری، ۱۳۹۹).

جایگاه ولایت فقیه و مرجعیت در مکتب شهید سلیمانی

در بحث ولایت فقیه و مرجعیت، شهید سلیمانی اعتقاد داشت که حضرت امام(ره) دو رکن ارزشمند را برای ما به یادگار گذاشت و همچون همان حدیث معروف ثقلین که پیامبر اکرم(ص) در این حدیث می‌فرمایند که من در میان شما دو امر گران‌بها یعنی کتاب خدا و عترتم را باقی می‌گذارم و هر کس از این دو جدا شود گمراه خواهد شد، در مورد انقلاب اسلامی هم حضرت امام(ره) دو رکن ارزشمند را برای ما به یادگار گذاشتند؛ یکی، نظام جمهوری اسلامی و دیگری ولایت فقیه که این‌ها

لازم و ملزوم همدیگر هستند و مثل خیمه و تیرک وسط خیمه هستند؛ یعنی اگر جمهوری اسلامی خیمه باشد، تیرک وسط آن ولایت فقیه است و اگر ولایت فقیه آسیب ببیند، جمهوری اسلامی آسیب می‌بیند و تعابیری را بیان می‌کند، تحت این عنوان که قبل از انقلاب هم مراجع بودند، ولی ولایت فقیه نبود و ما آسیب دیدیم، ولی امروز این ولایت فقیه ضمانتی است که پیش‌گیری می‌کند از آسیب‌هایی که آن موقع دیدیم و اهانت‌هایی که به شیعه و علما و مراجع وارد شد (سایت مشرق، ۱۳۹۸).

–تحلیل رابطه موضوع سبک زندگی نیروی پلیس و گام دوم انقلاب اسلامی:

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک سازمان امنیتی-اجتماعی که نقش مهمی در تأمین امنیت و آسایش عمومی مردم و مبارزه با عناصر مخمل آن دارد در این فرآیند می‌تواند با استفاده از ظرفیت‌های خود تأثیر به‌سزایی در مبانی فرعی و جهان‌بینی اسلامی و ارزش‌های بومی ایران که دارای ریشه‌های توحیدی است داشته باشد. امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در بیانات خود بیان می‌دارند «اهمیت نیروی انتظامی که این قدر ما روی آن تکیه می‌کنیم، ناشی از اهمیت مأموریت نیروی انتظامی است. مأموریتی که شما برعهده گرفته‌اید، استقرار امنیت در کشور است. امنیت خیلی مهم است» (عشقی عراقی، ۱۳۹۸: ۱۶). طبیعی است که هرگاه نیروی انتظامی در کار ویژه خود یعنی تولید امنیت برای کشور و نظام دچار تزلزل شود فلسفه وجودی خود را از دست خواهد داد. ناکامی نیروی انتظامی در تولید امنیت برای کشور به حساب ناکارآمدی دولت اسلامی گذاشته شده و فلسفه وجودی دولت نیز دچار خدشه و آسیب می‌شود و میزان بی‌اعتمادی مردم به نیروی انتظامی، ماندگاری دولت اسلامی را دچار تزلزل و آسیب خواهد کرد (اسلامی، ۱۳۹۸: ۶۶). بر همین اساس همواره مقام معظم رهبری بر نوع نگرش و سبک زندگی این نیروی مهم و تأثیرگذار توجه ویژه‌ای داشته‌اند. مطالبات مقام معظم رهبری از نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در اثربخشی به سبک زندگی افراد به شرح ذیل است:

جدول ۱: فرمایشات مقام معظم رهبری در حوزه رسالت ناجا و سبک زندگی

مطالبات رهبری	متن فرمایشات مقام معظم رهبری	آدرس
حفظ امنیت و تلاش برای رفع ناامنی	این امنیت هم شعبی دارد، امنیت در محل کسب، امنیت در محیط زندگی و خانواده، امنیت اخلاقی، امنیتی اقتصادی، شیطان‌ها در شکل‌های مختلف، ایجاد شر و فساد می‌کنند. این شر و فساد که به‌وسیله شیطان‌ها در شکل‌های مختلف در جامعه انجام می‌گیرد، این‌ها چیزهایی است که بخش مهمی از آن‌ها باید به‌وسیله قدرت نیروی انتظامی از محیط زندگی، پاک و پاک‌سازی بشود	۱۳۹۰/۲/۴
	این نیروی انتظامی است که از سوی نظام و دولت اسلامی باید زندگی مردم را امن نگه دارد تا مردم احساس امنیت و آرامش کنند.	(اسلامی؛ ۱۳۹۸: ۷۰)
	فلسفه وجود نیروی انتظامی این است که بتواند برای آسایش مردم و آرامش محیط زندگی آن‌ها، نظم برقرار کند، مواظب باشید مردم دچار ناراحتی نشوند.	۱۳۶۸/۶/۲۸
	نیروی انتظامی، مسئول امنیت فضای زندگی و جان و مال مردم در سراسر کشور است.	۱۳۷۶/۴/۲۵
	اهمیت نیروی انتظامی که این قدر ما روی آن تکیه می‌کنیم، ناشی از اهمیت مأموریت نیروی انتظامی است. امنیت خیلی مهم است، آنجایی که امنیت نیست، مردم قدر امنیت را می‌فهمند. مهم‌ترین سازمانی و مجموعه‌ای که این وظیفه‌ی مهم را بر دوش گرفته است، نیروی انتظامی است و این خیلی کار مهمی است؛ بنابراین سازمان با نگاه به این مأموریت اهمیت پیدا می‌کند.	۱۳۹۴/۲/۶

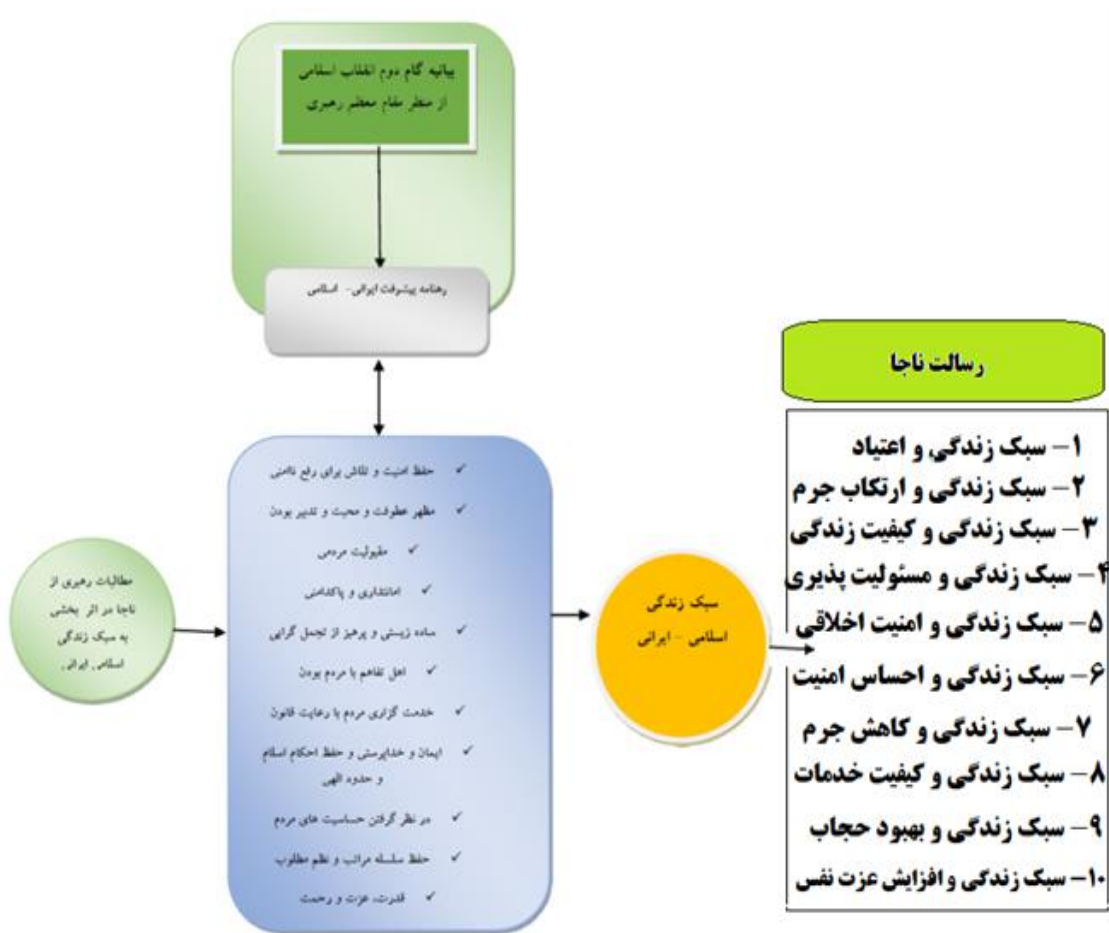
مطالبات رهبری	متن فرمایشات مقام معظم رهبری	آدرس
ایمان و خداپرستی و حفظ احکام اسلام و حدود الهی	ایشان بر حفظ دین احساس حضور در پیشگاه الهی و تقویت روح دیانت در نیروهای انتظامی تأکید دارند و وجود عناصر مؤمن را ضامن امنیت مردم و چنین وظیفه تربیتی را وظیفه کارکنان عقیدتی-سیاسی می‌دانند	به نقل از؛ (رفیعی، ۱۳۹۵:۱۱۰)
مقبولیت مردمی	یکایک شهروندان باید از ته دل به نیروی انتظامی اعتماد و اطمینان داشته باشند؛ به گونه‌ای که مغازه و خانه‌هایشان را به امید حراست پلیس گفتند ترک کنند، به امید پلیس با امنیت کامل در سرتاسر کشور مسافرت کنند، حتی اگر دزد، متخلف و مزاحمی وجود دارد، احساس امنیت کنند که نیروی انتظامی هست. بدیهی است رفتارهای نادرستی که موجب سلب اعتماد مردم به نیروی شود، مقبولیت مردمی را با خدشه مواجه و پلیس را بی‌آبرو می‌کند	(همان، ۱۱۳).
امانت‌داری و پاک‌دامنی	مقام معظم رهبری ضمن توصیف نیروی انتظامی به‌عنوان اسطوره خدمت‌گذاری، امانت‌داری در برابر عرض، آبرو، مال، جان، خانه و محل کار مردم راه یکی از اساسی‌ترین و مهم‌ترین کارهای کارکنان این نیرو به حساب می‌آورند. ایشان امانت‌داری را یکی از عوامل ایجاد اعتماد مردم به نیرو و جزء بدیهی‌ترین و ابتدایی‌ترین ویژگی‌های مورد انتظار از یک عنصر انتظامی می‌شمارند	نقل از (رفیعی، ۱۳۹۵ :۱۱۶)
ساده زیستی و پرهیز از تجمل‌گرایی	ایشان ضمن نگرستن به تجمل‌گرایی به‌عنوان یک آسیب می‌فرمایند: اگر مقابله کنید، این از جمله همان مواردی است که در چشم مردم خواهد درخشید. به آراستگی و نظم و تمیزی و انضباط بدون تجمل‌گرایی، به معنای ولخرجی و پول خرج کردن برای ظاهرسازی، توجه کنید. واقعاً تجمل‌گرایی هم سرمایه مادی و هم سرمایه معنوی را از دست می‌دهد	نقل از (رفیعی، ۱۳۹۵: ۱۱۷)
اهل تفاهم با مردم بودن	ایشان خطاب به فرماندهان ناجا می‌فرمایند: شماها که فرمانده هستید، باید تدابیری بیندیشید که هیچ مظلومی به خاطر نداشتن وسیله برای دفاع از خود، مورد ظلم قرار نگیرد؛ نه از سوی دیگران و نه به‌طریق‌اولی از سوی عنصر انتظامی که مأمور حفظ امنیت در حوزه مربوط به نیروی انتظامی است. ایشان با توجه به آسیب‌هایی که متوجه عناصر انتظامی از باب ظلم به دیگران است، می‌فرمایند: تربیت افراد و رعایت اخلاق انسانی و تقوا در میان عناصر نیروی انتظامی بسیار مهم است.	(رفیعی، ۱۳۹۵: ۱۱۹)
خدمت‌گزاری مردم با رعایت قانون	نقش سلامت نیرو در انجام موفق‌تر امور امری مهم است و از طرفی تقویت جنبه‌های دینی نیروها اهمیت دارد. این کار در ماندگاری نظام اسلامی تأثیر مستقیم دارد.	به نقل از؛ (اسلامی؛ ۱۳۹۸: ۷۵)
	این مسئله دیگری هم که خیلی به نظر من مهم است قانون‌گرایی است. این قانون‌گرایی دو عرصه دارد، یک عرصه در مواجهه‌ی با مردم، یعنی شما ببینید که کجا تخلف از قانون می‌شود، آنجا در مقابلش بایستند، یک عرصه‌ی دیگر در درون سازمان، به معنای عضو نیروی انتظامی در داخل سازمان نیرو به معنای واقعی کلمه قانون‌گرا باشد و رعایت قوانین را بکند، آنجا قانون‌گرایی بایستی بیش از همه‌جا جریان باشد	در بیانات در دیدار فرماندهان ناجا، ۹۴/۲/۶.
مظهر عظوفت و محبت و تدبیر بودن	خصوصیت دیگر (نیروی انتظامی)، رحمت و مهربان است. باید نسبت به مردمی که می‌خواهید از خانه، جاده، امنیت، مرز کسب‌وکار آن‌ها محافظت کنید احساس رأفت و مهربانی داشته باشید.	۱۳۷۴/۴/۲۱

مطالبات رهبری	متن فرمایشات مقام معظم رهبری	آدرس
	اقتدار و قاطعیت بدون بی رحمی، سلامت درونی، حضور به هنگام و سریع، عظوفت و کمک به مردم و قانون‌گرایی از جمله عواملی است که موجب ارائه‌ی تصویری مثبت از نیروی انتظامی خواهد شد (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی)	۹۵/۲/۱۹
در نظر گرفتن حساسیت‌های مردم	ایشان کار در نیروی انتظامی را به جراحی چشم تشبیه می‌کنند که بسیار ظریف است و باید مواظب بود که رگ‌ها، بی حساب زیر چاقوی جراحی نروند. معظم له ضمن اشاره به تفاوت نیروی انتظامی با سایر نیروهای مسلح می‌فرمایند: شما در بافت اجتماعی زندگی مردم حضور مستقیم دارید، در خانه‌ی مردم، توی خانه‌ی مردم، در محل کار مردم، در محل تردد مردم؛ همه‌جا شما هستید. در شهر هستید و با بدنه‌ی اجتماع تماس دائمی دارید. اندک کجی و نارسایی از نیروی انتظامی منعکس می‌شود؛ مثل کار آقایان صداوسیما	(رفیعی، ۱۳۹۵: ۱۱۲)
حفظ سلسله‌مراتب و نظم مطلوب	تأکیدات مقام معظم رهبری حکایت از آن دارد که بی‌نظمی، نادیده گرفتن سلسله‌مراتب و حتی کم‌توجهی به برقراری نظم اجتماعی در سطح جامعه موجب می‌شود ارکان جامعه به هم بریزد و هرج‌ومرج بر اجتماع حاکم شود	(رفیعی، ۱۳۹۴: ۱۱۹)
قدرت، عزت و رحمت	ایشان نیروی انتظامی را مظهر اقتدار ملی توصیف می‌کنند. فرمانده معظم کل قوا عزت را در رفتار افراد و نیروی انتظامی تبیین و توصیه می‌کنند که آن‌ها اسیر پول، شهوات، تملق نباشند و پارسایی پاک‌دامنی پیشه کنند. رحمت و مهربانی نیز محافظت دلسوزانه از خانه، جاده، امنیت، مرزها و کسب‌وکار مردم تعریف و تبیین شده است؛ یعنی به همان اندازه که اخلاک‌گرا از پلیس واهمه دارند؛ به همان میزان مردم مظلوم احساس رحمت و مهربانی کنند	(جوادی ۱۳۹۱: به نقل از رفیعی، ۱۳۹۴ :۱۱۷)
	یک مسئله مهم (دیگری) که وجود دارد که بنده بارها تکرار کرده‌ام، مسئله اقتدار نیروی انتظامی است. نیروی انتظامی در مسئولیت خود که ایجاد امنیت است، مظهر حاکمیت جمهوری اسلامی است. مظهر این امنیت و عامل وسط میدان این امنیت عبارت است از نیروی انتظامی، بنابراین بایستی اقتدار داشته باشید، باید بتوانید مقتدرانه عمل کنید باید بتوانید با قاطعیت عمل کنید.	۹۴/۲/۶
	نفس همین مسئله که ما نیروی انتظامی داریم که وظیفه‌ی تعریف‌شده‌ی او عبارت است از نظم و امنیت و این سر پست خود حاضر است، این خیلی مهم است.	(اسلامی؛ ۱۳۹۸: ۷)

مأخذ: (حیدری و همکاران، ۱۳۹۹).

همان‌طور که پیشتر ذکر شد؛ بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی که در ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی از سوی مقام معظم رهبری منتشر شد، به منزله نقشه راه حرکت آینده انقلاب و نظام اسلامی است که شاخص‌های تشکیل تمدن نوین اسلامی را تشریح کرده است. در حاکمیت اسلامی، هندسه قدرت از تفاوتی ماهوی با اندیشه حاکم بر نظام سلطه برخوردار است و از آنجا که نظام جمهوری اسلامی ایران، به‌عنوان مظهر حکومت اسلامی، طلیعه‌دار اندیشه‌ای است که در پی استقرار ارزش‌های دینی و اسلامی است، از این رو، بایستی ساختار انتظام بخش تمدن اسلامی در تراز با ویژگی‌های نظامی انقلابی تبیین شود. رسیدن به جایگاه تمدن اسلامی امکان‌پذیر نیست مگر با بازاندیشی و بازسازی ساختارهای موجود در نظام اسلامی. از سوی دیگر، استقرار این تمدن مستلزم وجود امنیتی است که در سایه آن، تمدن نوین اسلامی به بالندگی برسد و نیکبختی بشر

را به ارمغان آورد و به طور قطع، نهادهای بسیاری در برقراری این امنیت نقش خواهند داشت و از آنجا که نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، طبق قانون، مأموریت برقراری نظم و امنیت در مرزهای کشور و درون آن را بر عهده دارد، زمینه ساز استقرار این تمدن است و به طور حتم، نقش مهمی را در استقرار و بالندگی آن ایفا خواهد کرد. نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به دلیل برخوردار بودن از ویژگی های هویت اسلامی، به الگوی ایده آلی برای سایر کشورهای اسلامی در منطقه خاورمیانه تبدیل شده است؛ به همین دلیل، ترسیم ویژگی های نظام انقلابی ایران بعد از چهل سال تجربه در استقرار نظم داخلی بر مبنای بیانیه گام دوم، علاوه بر اصلاح ساختار ناجا، الگوی نیکویی برای سایر کشورهای مسلمان خواهد بود؛ از این رو، به نظر می رسد که برای رسیدن به این هدف، ناجا باید متناسب با اقتضات آینده و با الگوپذیری از مکتب شهید سلیمانی، معماری سازمانی خود را در راستای استقرار تمدن اسلامی تبیین کند (محمدولی و صفراهنگ، ۱۳۹۸: ۶۳). نمودار زیر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی از منظر مقام معظم رهبری و اثربخشی آن به سبک زندگی اسلامی - ایرانی را نمایش می دهد:

نمودار چهار: بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی از منظر مقام معظم رهبری و اثربخشی آن به سبک زندگی اسلامی - ایرانی (نگارندگان ۱۳۹۹)

در همین راستا و بر اساس مؤلفه های ذکر شده در مکتب شهید سلیمانی، تصویر زیر بیانگر نیروی انتظامی در کلام شهید سرافراز سردار سلیمانی می باشد.

تصویر اول: نیروی انتظامی در کلام شهید سرافراز سردار سلیمانی (مأخذ: پایگاه اطلاع‌رسانی شهدای ناجا)

رفتار و اتخاذ سبک زندگی و انجام وظیفه بر اساس مؤلفه‌های ذکر شده در این مکتب، موجب می‌شود ناجا به‌عنوان یک سازمان مهم در عمل به رسالت‌هایش به سمت رشد و بالندگی حرکت کرده و ارتقا و بهبود کیفیت سبک زندگی در مؤلفه‌های اثربخش میسر گردد. در واقع رشد و بالندگی یک سازمان متأثر از عوامل مختلفی است؛ مانند ساختار، فناوری، افراد و وظیفه. در ارتباط با سبک زندگی و تربیت نیروی پلیس، به تبعیت از جنبه قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی، نقش مؤلفه افراد و وظایف آن‌ها در به‌سازی عملکرد سازمان و در نتیجه کسب اثربخشی بیشتر مؤثر است.

با نگاهی نظام‌مند و با استفاده از راهبردهای سازمان «لویت»، می‌توان مسئله و متغیرهای مهم سازمانی از دیدگاه هر یک از این متغیرها را با ترسیم شکلی «لویت» به چهار دسته اصلی تقسیم کرد. این ترسیم شکلی سازمان را تشبیه به اهرمی می‌کند که در اختیار مدیر قرار دارد تا با کنترل آن، سیستم سازمانی را به‌سازی و نوسازی کند. لویت معتقد است که سازمان از چهار متغیر اصلی ساختار، فناوری، افراد و وظیفه تشکیل شده که بر روی یکدیگر اثر متقابل داشته و در تعامل باهم می‌باشند، که اعمال تغییر در هر یک از آن‌ها دگرگونی در سایر متغیرها را در پی دارد (ممی زاده، ۱۳۷۵).

راهبردهای تغییر در سازمان عبارت‌اند از:

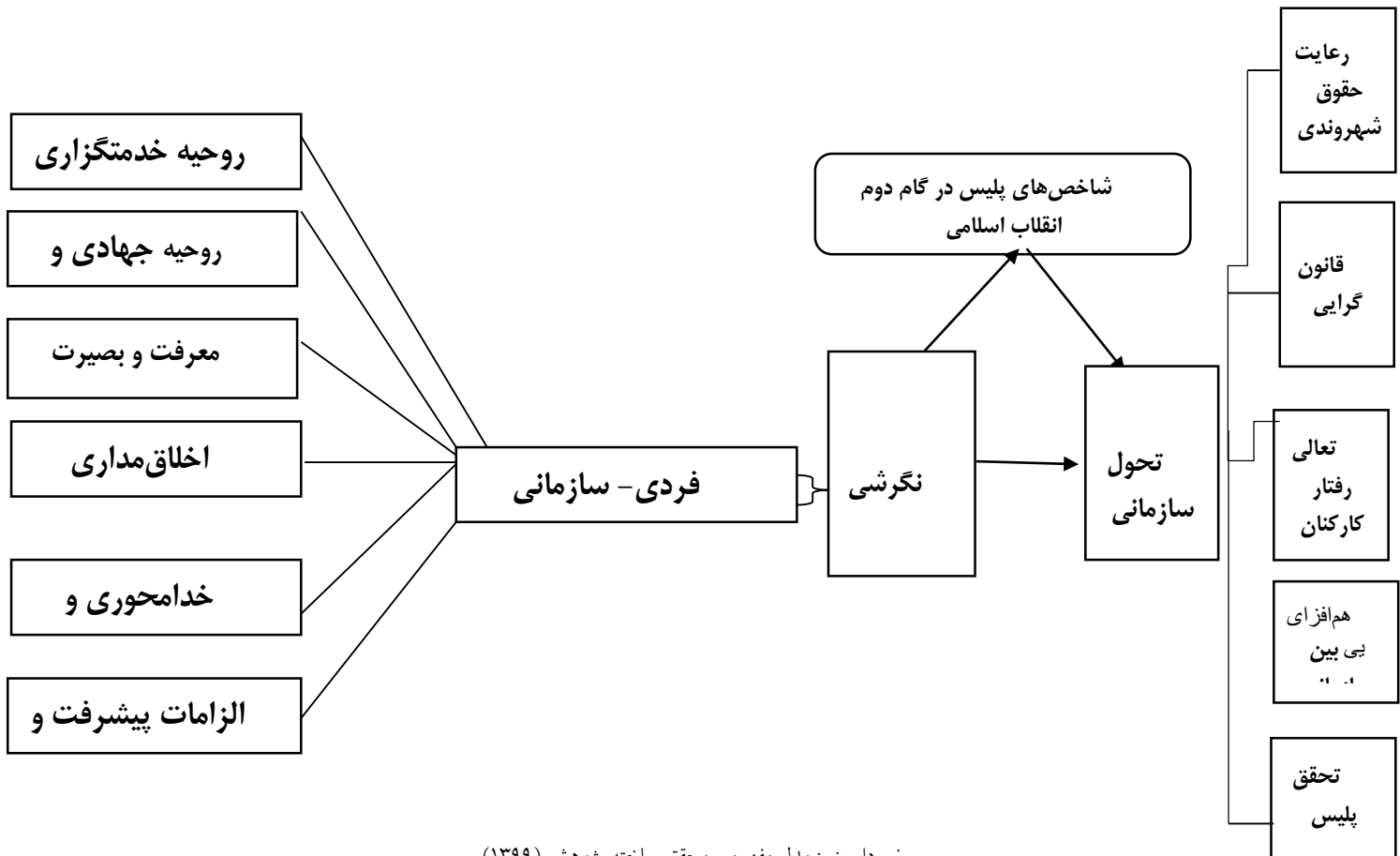
۱- راهبرد تغییر فناوری: به لحاظ تنوع‌پذیری و رشد روزافزون فناوری در جوامع امروزی، پیش‌بینی تغییر تحولات و تحولات در زمینه گسترش بهره‌برداری از انواع آن در آینده غیرممکن می‌شود. اتخاذ این راهبرد مستلزم داشتن دانش و تخصص جدید پیرامون سازمان‌هاست؛ ضمن اینکه کارگزار تغییر بایستی به‌طور دقیق توان سنجش تأثیر این تغییر بر روی ساختار، وظایف و نگرش افراد را داشته باشد تا بتواند با دقت هر چه تمام‌تر نتایج تغییرات را به سمت افزایش کارایی و اثربخشی و در نهایت

کسب کمال سازمانی سوق دهد.

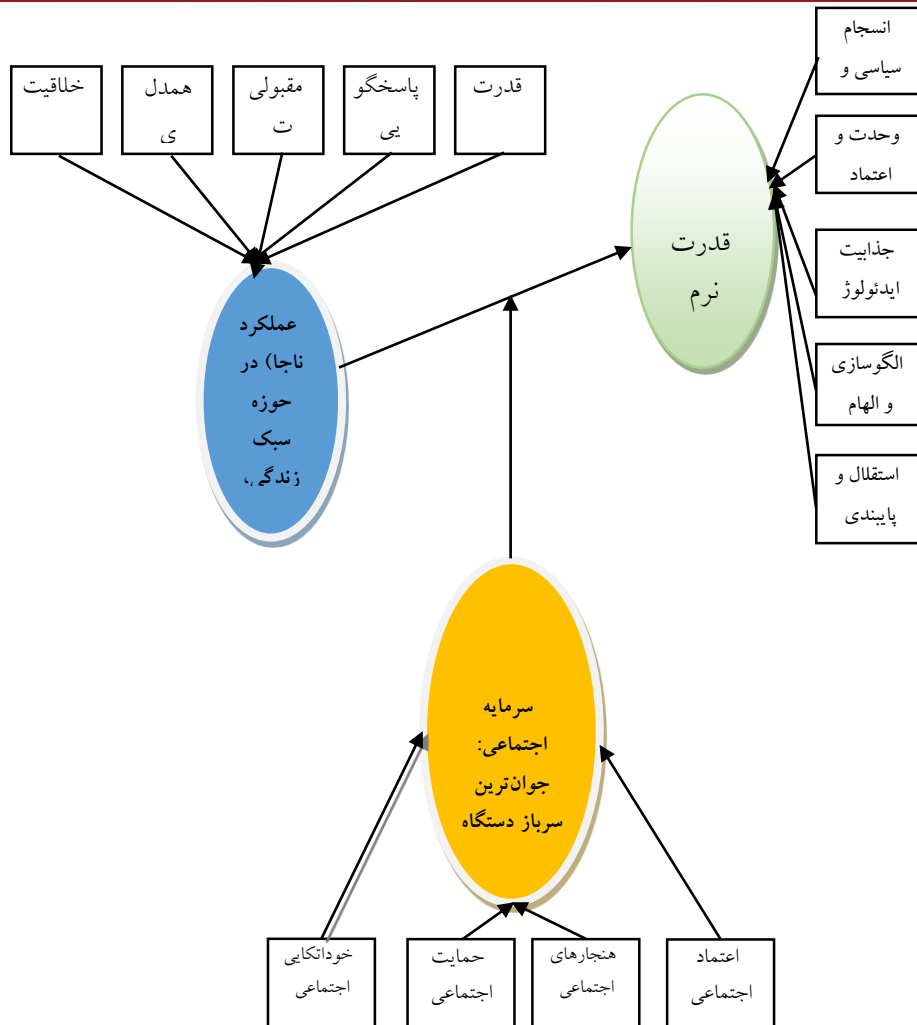
۲- راهبرد تغییر ساختار: از آنجایی که ساختار سازمانی متأثر از عوامل متعددی از جمله ارتباطات، حیطه نظارت، میزان اختیارات و مسئولیت‌ها، تمرکز یا عدم تمرکز امور و مواردی از این دست است. اعمال تغییر در آن، تغییر در هر یک از عوامل فوق را در بر خواهد داشت؛ زیرا با تغییر و تحول همراه خواهد شد. به دلیل حساسیت ساختار و تأثیر سریع آن بر سایر متغیرهای سازمانی، اعمال تغییرات در آن مستلزم دقت و بذل توجه کافی به تأثیر و تأثیرات میان متغیرها با سایر متغیرهای یادشده است.

۳- راهبرد تغییر وظیفه: طراحی مجدد مشاغل یکی دیگر از ابزارهای تغییر در سازمان است که در آن سعی می‌شود با اعمال تدابیری بر میزان انگیزه، روحیه، رضایت و تمایل به کار کارکنان از یک سو و تنوع و گوناگونی شغل، استقلال و آزادی عمل آن از سوی دیگر، افزوده شود تا فرد با میل و رغبت بیشتری به کار پرداخته و نتایج مطلوب تری از آن کسب کند.

۴ راهبرد تغییر افراد: این راهبرد بر تحول در سازمان از طریق تغییر رفتار اعضای آن تأکید دارد. مراد از تغییر افراد در سازمان، انتقال یا اخراج آن‌ها نیست بلکه هدف، اعمال تغییرات لازم در گرایش‌ها، ارزش‌ها، انگیزه‌ها، مهارت‌ها و رفتار فردی آن‌هاست (همان). اتخاذ این راهبردها در نیروی پلیس نیز می‌تواند در راستای ارتقا و بالندگی اثربخش باشد. نمودارهای ذیل تجلی این راهبردهای سازمانی ذکرشده را در شاخص‌های پلیس در گام دوم انقلاب اسلامی نمایش می‌دهد:

نمودار پنج: مدل مفهومی محقق ساخته پژوهش (۱۳۹۹)

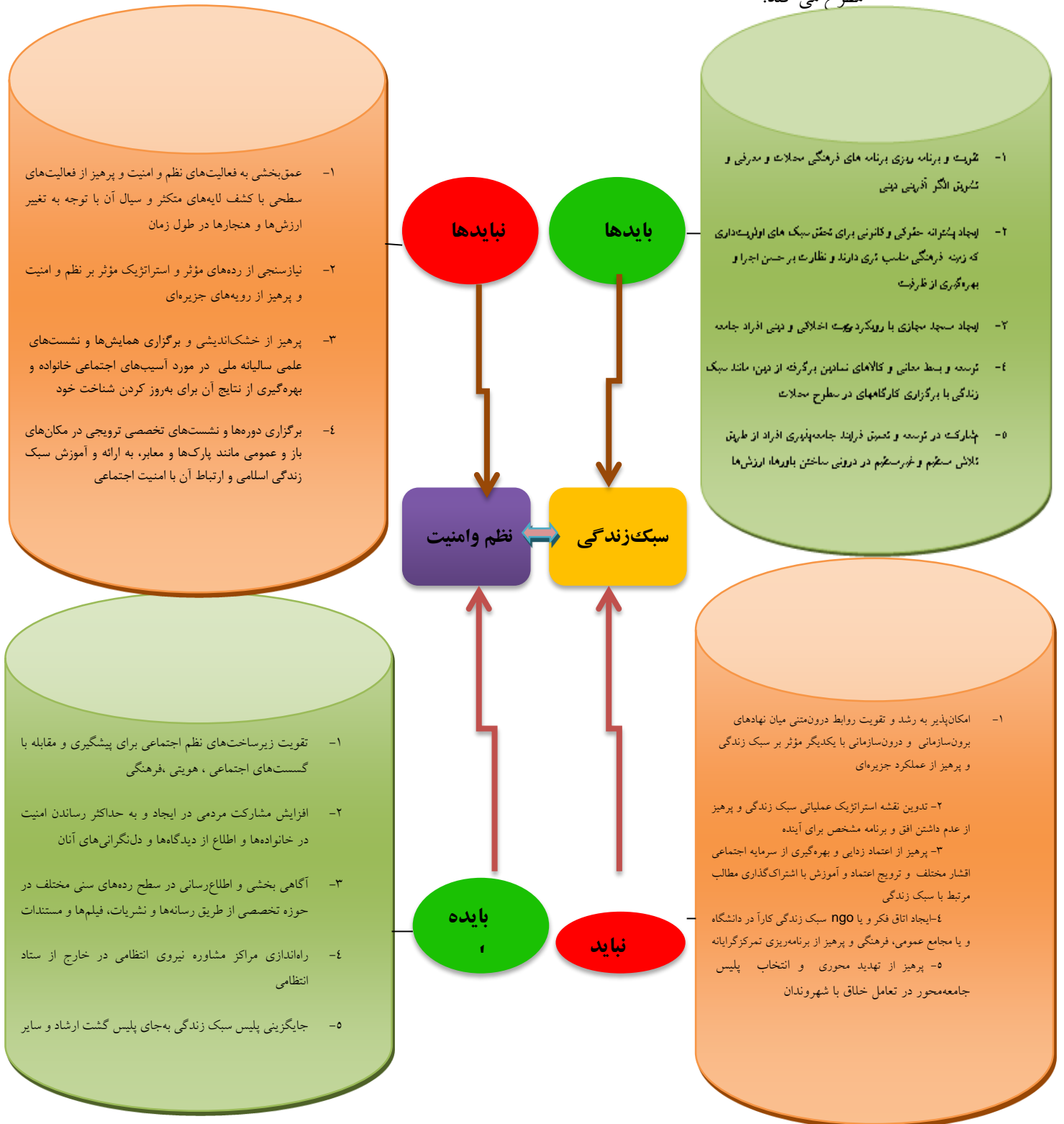

نمودار شش: مدل مفهومی پژوهش در چارچوب موضوع پژوهش (نگارندگان، ۱۳۹۹)

نتیجه گیری و پیشنهادها:

بلوغ در الگوی معماری نیروی انتظامی در رابطه مستقیمی با فازهای عملیاتی چارچوب معماری برای سیر مراحل نظام انقلابی، دولت انقلابی، جامعه انقلابی و تمدن نوین اسلامی است؛ به نحوی که بایستی از طریق ارزیابی وضعیت فعلی نیروی انتظامی و انطباق آن با چارچوب معماری تعیین شده بر مبنای بیانیه گام دوم و نظریه های آیت الله خامنه ای، نقطه فعلی سازمان نیروی انتظامی نسبت به چهار مرحله تبیین شده از سوی ایشان تعیین شود. اهمیت این تعیین کنندگی در آن است که به دلیل تأسیس نیروی انتظامی در سال ۱۳۷۰ (۱۳ سال بعد از انقلاب)، آن هم به شکلی متشکل از نیروهای غیرهمگن و دارای ساختار سازمانی پیش از انقلاب، فرآیند انقلابی شدن ساختار ناجا تا به امروز استمرار داشته است و از این رو است که گذشته از سایر نهادهای انقلابی که در بدو انقلاب از سوی نیروهای انقلابی به صورت خودجوش تأسیس شدند، در خصوص نیروی انتظامی، همچنان، شاهد نوسازی و رویش های مداوم انقلابی در این سازمان هستیم تا در وضعیت نهایی، ساختار سازمانی نیروی انتظامی، به سازمانی انقلابی مبدل شود؛ هدفی که حضرت آیت الله خامنه ای به عنوان رهبر انقلاب اسلامی از بدو تأسیس ناجا دنبال می نمود و روشن است که برآورده شدن این هدف، منوط به برخورداری از نگاهی واقع بینانه نسبت به وضعیت فعلی و برنامه ریزی برای رسیدن به نیروی انتظامی در تراز جامعه و تمدن اسلامی در آینده است. توجه به مؤلفه های مکتب شهید سلیمانی و الگوبرداری از آن در تربیت نیروی پلیس، می تواند تحقق این هدف را سرعت بخشد. نمودار ذیل جمع بندی بایدها و نیایدهای ناجا و پیشنهادها در حوزه

توسعه سبک زندگی، نظم و امنیت بر پایه مکتب شهید سلیمانی در افق گام دوم انقلاب اسلامی را مطرح می کند.

نمودار هفت: جمع بندی باید ها و نبایدهای ناجا در حوزه توسعه سبک زندگی، نظم و امنیت بر پایه مکتب

شهید سلیمانی در افق گام دوم انقلاب اسلامی

منابع فارسی

۱. -ادیانی، علیرضا(۱۳۹۸)، تبیین مؤلفه‌های پلیس در تراز انقلاب اسلامی؛ نشریه بصیرت و تربیت اسلامی، سال شانزدهم، شماره ۵۰؛ پاییز، صص ۹-۳۹.
۲. -اسلامی، علیرضا(۱۳۹۸)، "نقش و جایگاه ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی)"، فصلنامه دانش انتظامی زنجان، سال نهم، شماره ۳۱، صص ۶۳-۷۴.
۳. -اعرابی، محمد(۱۳۸۵)، استانداردسازی رفتار و فرایند پاسخگویی پلیس؛ اولین همایش بین‌المللی استانداردسازی رفتار سازمانی و نقش آموزش در آن، اسفند ماه ۱۳۸۵، تهران.
۴. -اکبری، مرتضی؛ رضائی، فریدون (۱۳۹۴). واکاوی شاخصه‌های تمدن نوین اسلامی در اندیشه مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی). فصلنامه الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، دوره سوم، شماره پنجم، صص ۸۵-۱۰۸.
۵. -افضلی، رسول؛ ذکی، یاشار؛ دشتی، محمدحسین(۱۳۹۷)، "مؤلفه‌های قدرت نرم نظام جمهوری اسلامی ایران و ظرفیت‌های آن در عرصه بین‌الملل از دید کارشناسان"، فصلنامه پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام، سال هشتم، شماره دوم، صص ۱۴۲ - ۱۲۱.
۶. -حیدری، محمدتقی؛ رحمانی، مریم(۱۳۹۹)، طرح تحقیقاتی: "مطالعه تبیین مؤلفه‌ها و شاخص‌های کلانتری تراز انقلاب اسلامی بر اساس تدابیر ابلاغی از رده ناجا"، کارفرما: نیروی انتظامی استان زنجان.
۷. -حیدری، محمدتقی؛ حیدری، خدیجه(۱۳۹۸)، "تبیین اندیشه‌های انتظامی - امنیتی مقام فرماندهی کل قوا"، فصلنامه دانش انتظامی زنجان سال نهم، شماره ۳۴، صص ۶۲-۴۱.
۸. -حیدرنژاد، علیرضا(۱۳۹۹)، طراحی الگوی سبک زندگی خانواده پلیس در تراز انقلاب اسلامی (مورد مطالعه: فرماندهی انتظامی استان زنجان)؛ دفتر تحقیقات کاربردی، فرماندهی انتظامی استان زنجان.
۹. -خانی، علی و محمدی، حمیدرضا(۱۳۹۹)، "بازشناسی مؤلفه‌های مکتب شهید سلیمانی مبتنی بر بیانات امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی)"، فصلنامه مطالعات راهبردی بسیج، سال بیست و سوم، شماره ۸۶، صص ۵-۳۷.
۱۰. -رضائیان، زهرا(۱۳۹۹)، نگاهی به ویژگی‌های سردار مکتب ساز، حاج قاسم سلیمانی؛ فصلنامه علمی تخصصی ره‌توشه، بهار، شماره اول.
۱۱. -رفیعی، حسن رضا(۱۳۹۵)، "نگاهی به مطالبات مقام معظم رهبری از پلیس ایران اسلامی همراه با دیدگاه آسیب شناسانه"، نشریه بصیرت و تربیت اسلامی، دوره ۱۳، شماره ۳۶، از صفحه ۱۰۳ تا صفحه ۱۲۷.
۱۲. -عزیزی، مجتبی (۱۳۹۷). شاخصه‌های نیروی انتظامی در تراز انقلاب اسلامی چیست؟. خبرگزاری بین‌المللی قدس.
۱۳. -عشقی عراقی، مهتاب(۱۳۹۸)، شاخصه‌های پلیس در تراز انقلاب اسلامی جهت احیای تمدن نوین اسلامی؛ بر اساس الگوهای جدید؛ فصلنامه دانش انتظامی پلیس استان مرکزی (سال نهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۸؛ صص ۱-۴۳).
۱۴. -فاضل قانع، حمید(۱۳۹۳)، "حوزه روابط اجتماعی بر مبنای سبک زندگی اسلامی"، مجله سبک زندگی، سال اول، پیش شماره ۱، صص ۷-۳۴.
۱۵. -مجموعه گفتار پژوهی های مکتب شهید سلیمانی(۱۳۹۹)، سلسله نشست‌های علمی همایش، اکبری، "ابعاد و مؤلفه‌های قدرت نرم در مکتب شهید سلیمانی"، دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه جامع امام حسین(ع)،
۱۶. -مجیدی، حسن(۱۳۹۹)، ویژگی‌های شخصیتی، هویتی شهید سلیمانی، صدا و سمای جمهوری اسلامی ایران، معاونت سیاسی، اداره پژوهشی‌های سیاسی.
۱۷. -محمودولی، مجید، صفراهنگ، رسول(۱۳۹۸)، بازسازی معماری سازمان ناجا بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا، سال چهارم، شماره ۱۴.
۱۸. -ممی زاده، جعفر (۱۳۷۵)، "دانش بهسازی و توسعه سازمان"، تهران: روایت.
۱۹. -پایگاه اطلاع‌رسانی ناجا، اینفوگرافیک نیروی انتظامی در کلام سپهبد شهید قاسم سلیمانی، سه‌شنبه، ۹ اردیبهشت ۱۳۹۹
۲۰. -سایت مشرق(۱۳۹۸)، به نقل از سعدالله زارعی، "ولایت فقیه در وصیت‌نامه سردار سلیمانی".

منابع انگلیسی